

Capitolul 1

Cum naiba de m-am lăsat convins?

Cele două generalese din casa de la numărul 27 – Madame Bernard, proprietara, și Madame Rosalette, portăreasă –, îl prinseseră ca într-o menghină pe Monsieur Perdu între locuințele lor, aşezate față în față, la parter.

– Le P. să-i-a tratat foarte rău soția.

– Îngrozitor. Ca molia care se aşază pe un văl de mireasă.

– Nici nu poți să-i condamni pe unii, când te uiți la soțile lor. Mașini de făcut cuburi de gheăță înțolite în Chanel. Dar bărbații? Niște monștri cu toții.

– Doamnele mele, nu știu ce...

– A, nu e vorba despre dumneavastră, Monsieur Perdu! Dumneavastră sunteți precum cașmirul printre stofele din care sunt croiți ceilalți bărbați.

– În orice caz, vom primi o chiriașă nouă. La etajul patru, la dumneavastră adică.

– Dar doamna nu mai are nimic în afară de iluzii destrămate. Are nevoie de orice i se poate oferi.

– Și aici interveniți dumneavastră, Monsieur. Dați-i ce puteți. Orice donație este binevenită.

– Bineînțeles. Aș putea, probabil, o carte bună...

– Ei bine, ne gândeam mai degrabă la ceva mai practic. La o masă, de exemplu. Doamna nu are...

– Nimic, da, am înțeles.

Librarul nu știa însă ce-ar putea fi mai practic decât o carte. Dar promise să-i doneze noii chiriașe o masă. Chiar mai avea una.

Monsieur Perdu își băgă cravata între nasturii de sus ai cămășii albe, călcate energetic, și își sufleacă cu grija mâncările. Spre interior, pliu peste pliu, până la cot. Fixa cu privirea peretele din hol, plin cu cărți. În spatele bibliotecii se afla o cameră pe care nu o mai deschisese de douăzeci și unu de ani.

Douăzeci și unu de ani, și de veri, și de dimineați de întâi ianuarie. Dar în camera aceea se găsea masa.

A respirat, a pipăit orbește cărțile din bibliotecă și a apucat „1984“ de Orwell. Nu s-a dezmembrat. Nici nu l-a mușcat de mână, ca o pisică rănită.

A scos următorul roman, apoi încă două, și-a băgat ambele mâini pe raft și a apucat rânduri întregi de cărți pe care le-a aşezat în grămezi pe lângă el.

Din teancuri au ieșit copaci. Turnuri. Munți vrăjiți. A privit ultima carte pe care o avea în mână: „Când orologul a bătut de 13 ori“. O poveste despre o călătorie în timp.

Dacă ar fi crezut în semne, acesta ar fi fost cu siguranță un semn.

A lovit cu pumnii sub rafturi, ca să le scoată din locurile unde erau prinse. Apoi s-a dat un pas în spate.

Așa. Acum a început să se ivească, din spatele zidului din cuvinte. Ușa către camera în care...

Aș putea să cumpăr pur și simplu o masă.

Monsieur Perdu și-a trecut mâna peste gură. Da. Să șteargă cărțile de praf, să le aşeze din nou la locul lor, să uite de ușă. Să cumpere o masă, să facă totul mai departe așa, simplu, ca în ultimele două decenii. În douăzeci de ani ar împlini șaptezeci și de atunci înainte s-ar descurca cu restul, poate ar muri totuși, mai devreme.

Lașul.

Și-a înclăstat pe clanță pumnul care îi tremura.

Încet, bărbatul cel înalt a deschis ușa. A împins-o ușor spre interior, și-a îngustat ochii și...

Doar lumina lunii și aerul uscat. A inspirat, a cercetat, dar n-a găsit nimic.

Mirosul lui *** dispăruse.

Monsieur Perdu devenise, în douăzeci și una de veri, expert în a ocoli pe *** în gânduri, aşa cum era priceput în a ocoli canalele din carosabil cu capacele desfăcute.

În gând, o numea mai ales ***. Ca pe o pauză în curgerea gândurilor lui, ca pe spațiul alb din imaginile trecutului, ca pe întunericul din mijlocul sentimentelor. Se pricepea să iscodească goluri de tot felul.

Monsieur Perdu se uită în jur. Cât de liniștită părea să fie camera! Și palidă, în ciuda tapetului albastru de nuanță lavandei. Anii din spațele ușii zăvorâte storseseră culoarea din perete.

Pe hol erau puține obiecte care să facă umbră în lumina din tavan. Un scaun de bistro. O masă de bucătărie. O vază cu levănțică, furată cu peste douăzeci de ani în urmă de pe câmpia din Valensole. Și un bărbat de cincizeci de ani, care se așeza acum pe un scaun, încadrându-se cu brațele.

Acolo în față fuseseră mai demult perdele. Dincolo, tablouri, flori și cărți, un motan pe nume Castor, care dormea pe divan. Existaseră lumânări și șoapte, pahare cu vin roșu și muzică. Umbre dansând pe perete, una înaltă, alta extraordinar de frumoasă. Existase dragoste în această cameră.

Acum nu mai sunt decât eu.

Și-a strâns pumnii și i-a apăsat pe ochii care îl usturau.

Monsieur Perdu a înghițit în sec o dată și încă o dată, ca să-și oprească lacrimile. Gâțul i se încordase prea tare și nu mai putea respira, iar spinarea părea să-i mocnească de arșiță și de durere.

Când a putut înghiți din nou fără să simtă vreo durere, Monsieur Perdu s-a ridicat și a deschis fereastra batantă. Din curtea din spate veneau tot felul de miroșuri.

Ierburile aromatice din grădina cea mică a lui Goldenberg. Parfum de rozmarin și cimbru, amestecat cu uleiurile de masaj ale lui Che, podologul orb și „îmblânzitorul de picioare“. Printre ele, o

aromă de clătite, care se amesteca cu damful iute de carne la grătar de la mâncărurile africane ale lui Kofi. Și, peste toate, plutea mirosul Parisului în iunie, miros de flori de tei și de aşteptare.

Dar Monsieur Perdu nu a permis acestor arome să-l atingă. S-a împotrivat din răsputeri vrăjii lor. Devenise specialist în a ignora tot ce i-ar fi putut provoca vreun sentiment de dor. Aromele. Melodiile. Frumusețea lucrurilor.

Din cămara de lângă bucătăria rudimentară a luat apă și un săpun verde și a început să curețe masa de lemn.

A îndepărtat din minte imaginea estompată a lui însuși, stând la această masă, dar nu singur, ci cu ***.

Spăla și freca, ignorând întrebarea persistentă, și anume ce s-ar presupune că ar putea să facă el acum că deschisese ușa camerei în care își îngropase toată dragostea, propriile visuri și propriul trecut.

Amintirile sunt ca lupii. Nu poți să le închizi în cușcă și să speri că o să te lase în pace.

Monsieur Perdu a dus masa îngustă spre ușă, a împins-o printre rafturile cu cărți, pe lângă munții magici de hârtie, până la palier și, mai departe, la locuința de vizavi.

Când a vrut să ciocânească, un sunet trist i-a ajuns la urechi.
Un oftat sufocat, care părea să vină din spatele unei perne.
Cineva plângea după ușa de culoare verde.
O femeie. Și plângea ca și cum nu și-ar fi dorit s-o audă nimeni.

– Era soția lui Știm-noi-cine, Monsieur Le P.
Perdu habar n-avea, pentru că nu ctea foile de scandal din Paris. Madame Catherine Le P. – Știm-noi-cine, venise târziu într-o seară de joi de la agenția soțului său, artist, unde se ocupa de relații publice. Cheia ei nu se mai potrivea în broască, iar pe casa scării era o valiză, peste care se găseau actele de divorț. Soțul ei se mutase la o adresă necunoscută, luând cu sine mobila veche și o nevastă nouă.

Catherine, în curând fosta soție a lui Le-Porc-împuțit, nu mai avea nimic în afară de hainele cu care venise când se căsătoriseră. Înțelesese că fusese prea naivă să credă că iubirea de odinioară îi va garanta că va fi tratată cumsecade după despărțire și să presupună că își cunoștea atât de bine soțul încât să nu o mai poată surprinde cu nimic.

– O greșală prea răspândită, declamase Madame Bernard, proprietăreasa, între două fumuri trase din pipă. Îți cunoști soțul cu adevarat abia atunci când te părăsește.

Monsieur Perdu nu avusese ocazia să-o zarească încă pe femeia care fusese expulzată cu atâta răceală din propria ei viață.

Trăgea cu urechea la plânsul ei în singurătate, pe care încerca să-l înăbușe, probabil cu mâinile sau cu un șerbet de bucătărie. Oare să-și

Capitolul 2

făcă simțită prezența și s-o facă să se rușineze? A luat decizia să aducă mai întâi vaza și scaunul.

A făcut mai multe drumuri pe vârfuri între locuința lui și a ei. Știa precis că această casă veche și mândră îi trăda orice mișcare, știa care podele scărțăiau, care pereți erau refăcuți și subțiri și ce găuri ascunse din zid actionau ca niște difuzoare.

Când se apleca peste puzzle-ul de opt-sprezece mii de piese care reprezenta harta lumii și era singurul obiect dintr-o cameră altfel goală, sunetele pe care le scotea ceilalți locatari în viața lor de zi cu zi i se transmitneau prin țesătura casei.

Cum se mai certau cei din familia Goldenberg (El: „Nu poți și tu....? De ce ești...? Nu am...?” Ea: „Mereu trebuie să... Niciodată nu faci... Vreau să...“). Îi cunoștea pe amândoi de când erau proaspăt căsătoriți. Pe atunci râdeau unul cu celălalt mai des. Apoi au venit copiii, iar părinții s-au îndepărtat ca niște întinderi de uscat pe ocean.

Asculta cum scaunul electric cu rotile al Clarei Violette se rostogolea peste marginile covorului, peste dușumele și praguri de ușă. Își aminti că odinioară o văzuse pe pianistă dansând veselă.

Îi auzea pe Che și pe Tânărul Kofi gătind. Che amesteca îndelung în oale. Bărbatul fusese dintotdeauna orb, dar spunea că vedea lumea bazându-se pe mirourile și ecurile lăsate în urmă de oameni cu propriile lor sentimente și gânduri. Che putea să spună, după miro, dacă într-o încăpere se făcuse dragoste, se trăise sau avusese loc o ceartă.

Perdu asculta în fiecare duminică cum Madame Bomme și clubul văduvelor chicoteau ca niște fetișcane citind cărțile porcoase pe care chiar el le procurase fără să știe acriturile lor de rude.

Casa de la numărul 27 de pe Rue Montagnard era o mare de semne de viață, care lovea cu valurile țărmurile insulei tăcute a lui Perdu.

De mai bine de douăzeci de ani tot asculta. Își cunoștea vecinii așa de bine, încât uneori se și minuna cât de puține lucruri știau ei despre el (nu că ar fi avut ceva împotriva acestei stări de fapt). Nici măcar nu bănuiau că el nu avea nimic amenajat în afară de pat, scaun și o bară de agățat haine. Nu avea nici un bibelou, nici o muzică, nici un tablou, nici o fotografie, nu avea canapea cu fotolii sau veselă (în afară de cea necesară pentru o persoană). Alese de bunăvoie această

simplitate. Cele două camere în care locuia încă erau așa de goale, încât se auzea ecoul când tușea. În living se găsea doar puzzle-ul uriaș cu harta, aşezat pe podea. În dormitor avea un pat, scândura de călcăt, o veioză și un suport mobil pentru haine, unde se găseau trei seturi identice de îmbrăcăminte: pantaloni gri, cămașă albă, un pulover maro cu anchor. În bucătărie se găseau o cafetieră, o cutie cu cafea și un dulap cu alimente. Ordonate alfabetic. Poate că era mai bine că nu vedea nimenei toate acestea.

Și totuși, nutrea o afecțiune ciudată pentru locuitorii casei de la numărul 27. În mod inexplicabil, se simțea mai bine dacă știa că lor le merge bine. Și încerca să contribuie cumva la asta, fără a ieși prea mult în evidență. Cărțile îl ajutau în acest scop. Altfel, el se mișca permanent în plan secund, o siluetă mică făcând parte din peisaj, în timp ce în prim plan se desfășura viața.

Doar chiriașul cel nou de la etajul al treilea, Maximilian Jordan, nu-l lăsa în pace pe Monsieur Perdu. Jordan purta niște dopuri speciale pentru urechi, cu căști peste ele, și în zilele reci, o căciulă de lână. Un scriitor Tânăr, devenit peste noapte celebru cu prima sa operă și care de atunci evita fanii care voiau foarte tare să se mute la el. Jordan își dezvoltase un interes deosebit pentru Monsieur Perdu.

Pe când Perdu aranja scaunul în fața ușii de la intrare și vaza pe masa din bucătărie, plânsul a încetat. În locul acestuia a auzit trosnind o scândură, pe care cineva încerca să pășească fără s-o facă să scărțăie. S-a uitat prin ochiul de geam mat al ușii verzi. Apoi a ciocnit de două ori cu grijă.

De ușă s-a apropiat un chip. Un contur oval imprecis și luminos.

– Da? a șoptit ovalul.

– Am un scaun și o masă pentru dumneavoastră.

Ovalul n-a mai spus nimic.

Trebuie să vorbesc delicat cu ea. A plâns atât de mult, încât probabil este extenuată și o să se spargă în bucăți dacă vorbesc prea tare.

– Și o vază. Pentru flori. Niște flori roșii, de exemplu, ar arăta foarte frumos pe masa albă.

Și-a apropiat obrazul, aproape lipindu-l de geam, și a șoptit:

– Pot să vă dau și o carte.

Lumina din casa scării s-a stins.

- Ce carte? a întrebat în șoaptă ovalul.
- Una care să vă aline.
- Dar trebuie să mai plâng. Altfel mă îneț. Înțelegeți asta?
- Bineînțeles. Uneori înoți printre lacrimile neplânse și te scu-funzi, dacă le ții în tine. *Și eu mă aflu acum pe fundul unei astfel de mări.* Atunci, vă aduc o carte care să vă facă să plângăți.

- Când?

- Mâine. Îmi promiteți însă că, până atunci, o să mâncăți și o să beți câte ceva, înainte să plângăți mai departe?

Nu știa de ce spusește asta. Poate că ușa dintre ei era de vină. Vizorul se aburise din cauza respirației ei.

- Da, a spus ea. Da!

Când lumina din casa scării s-a aprins din nou, ovalul s-a retras.

Monsieur Perdu și-a lipit un moment palma pe vizor, unde tocmai fusese fața ei.

Și dacă ar mai avea nevoie de ceva, de vreo comodă, de un curățător de cartofi, o să le cumpăr și pe urmă o să-i spun că le aveam deja.

S-a îndreptat spre locuință sa goală și a tras zăvorul. Ușa spre camera din spatele bibliotecii stătea încă deschisă. Cu cât se uita mai mult înăuntru, cu atât mai mult i se părea că vara anului 1992 răsărea din podea. Pisica sărea de pe divan cu lăbuțele ei albe, catifelate, întinzându-se. Soarele mângâia un spate gol, acesta se răsucea devinind chiar ***. Ea i-a zâmbit lui Monsieur Perdu, s-a ridicat din poziția în care citea și s-a îndreptat goală, cu o carte în mână spre el.

- Ești gata în sfârșit? a întrebat ***.

Monsieur Perdu a trântit ușa.

- Nu.

Capitolul 3

- Nu, a spus Monsieur Perdu și în dimineață următoare. Mai bine, nu vă vând această carte.

Cu delicatețe i-a luat clientei *Noaptea* din mână. Dintre toate romanele de pe vasul lui cu cărți – vasul ancorat la cheiul Senei pe care îl numise *Farmacia literară* –, ea alesese tocmai bestsellerul lui Maximilian „Max“ Jordan, purtătorul de căști de la etajul al treilea din Rue Montagnard.

Acum clienta îl privea surprinsă pe librar.

- Dar de ce nu?
- Max Jordan nu vi se potrivește.
- Max Jordan nu mi se potrivește?
- Întocmai. Nu este genul dumneavoastră.
- Genul meu. Aha. Pardon, trebuie totuși să vă atrag atenția că eu am venit pe vasul dumneavoastră în căutarea unei cărți și nu a unui soț, *mon cher* Monsieur.

- Cu tot respectul, ceea ce citiți este de departe mai important pe termen lung decât ce bărbat luați în căsătorie, *ma chère* Madame.

Ea l-a privit printre gene.

- Dați-mi carte, luați-mi banii și putem să zicem amândoi că am avut o zi frumoasă.

- Este o zi frumoasă, mâine va începe vară, dar nu veți primi această carte. Nu de la mine. Îmi permiteți să vă prezint altele?